

राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५

प्रश्न व उत्तरे

प्रकरण १ चे स्वैर रूपांतर

प्र. १ राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५ नेमका कशासाठी आहे? यात कुठल्या विषयाच्या संदर्भाने मार्गदर्शन केलं आहे?

उत्तर शिक्षणाचं व्यापक उद्दिष्ट काय, शिक्षणातून काय साधलं पाहिजे, याविषयीची मांडणी राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५ मध्ये केलेली आहे. भारतीय राज्यघटनेने केलेली भारतीय समाजाविषयीची मांडणी, अधोरेखित केलेली तत्त्व व मूल्यं हा या आराखड्यामागचा प्रेरणास्रोत आहे. राज्यघटनेनुसार, सर्वधर्मसमभाव, समानता व बहुविधता हा भारतीय समाजाचा गाभा आहे. आचार-विचारांचं स्वातंत्र्य, इतरांचं कल्याण व भावभावना यांविषयी संवेदनशीलता, लवचिकपणे व सर्जनशीलपणे नवनव्या परिस्थितींना प्रतिसाद देण्यास शिकणं, लोकशाही प्रक्रियेत सहभाग घेण्याबाबतची अनुकूलता, आर्थिक प्रक्रिया - सामाजिक बदल यासाठी काम करणं व त्यात योगदान देण्यासाठी सक्षम असणं या सा-या गोष्टी त्यात अभिप्रेत आहेत.

राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५ हा शाळा आणि शिक्षकांना मार्गदर्शन करतो. कशाचं मार्गदर्शन; तर बालकांना कुठल्या प्रकारचे शैक्षणिक अनुभव देऊ करायचे, कुठल्या अनुभवांच्या आधारे बालकांना शिकवायचं याबाबतचं! या मार्गदर्शनाच्या आधारे अनुभवांची निवड व नियोजन शाळा व शिक्षक करू शकतात.

ओझ्याविना शिक्षण (१९९३, प्रा. यशपाल अहवाल) या अहवालाच्या पार्श्वभूमीवर राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००० चं केलेलं पुनरावलोकन म्हणजे राष्ट्रीय अभ्यासक्रम आराखडा २००५. बालकांमधील सर्जनशील वृत्ती फुलवण्यासाठी शिक्षणाचं माध्यम कसं वापरावं, याविषयीची मांडणी हा आराखडा करतो. या आराखड्याने अभ्यासक्रमाची रचना व परीक्षापद्धती याबाबत मूलभूत बदल सुचवले आहेत. मुलांना पाठांतर करायला भाग पाडणा-या 'घोका आणि

राष्ट्रीय शैक्षणिक

धोरण २०२०

मसुदा

Ministry of Human Resource Development

**Department s of
School Education & Literacy
And Higher Education**

**Consultation Process for
New Education Policy**

21st March, 2015

राज्य अभ्यासक्रम आराखडा

२०१०

मसुदा

State Curriculum Framework

2010

Draft

शालेय शिक्षण विभाग

महाराष्ट्र शासन

राश्ट्रीय उच्चतरशिक्षाअभियान
Rashtriya Uchcharat Shiksha Abhiyan (RUSA)

Draft Guidelines for Consultation

Department of Higher Education
Ministry of Human Resource Development
Government of India
December, 2013

Sarva

Shiksha

Abhiyan

(SSA)

**CURRICULUM FRAMEWORK:
TWO-YEAR B.ED. PROGRAMME**

NATIONAL COUNCIL FOR TEACHER EDUCATION
Hans Bhawan (Wing-II),
1, Bahadur Shah Zafar Marg,
New Delhi-110 002
www.ncte-india.org

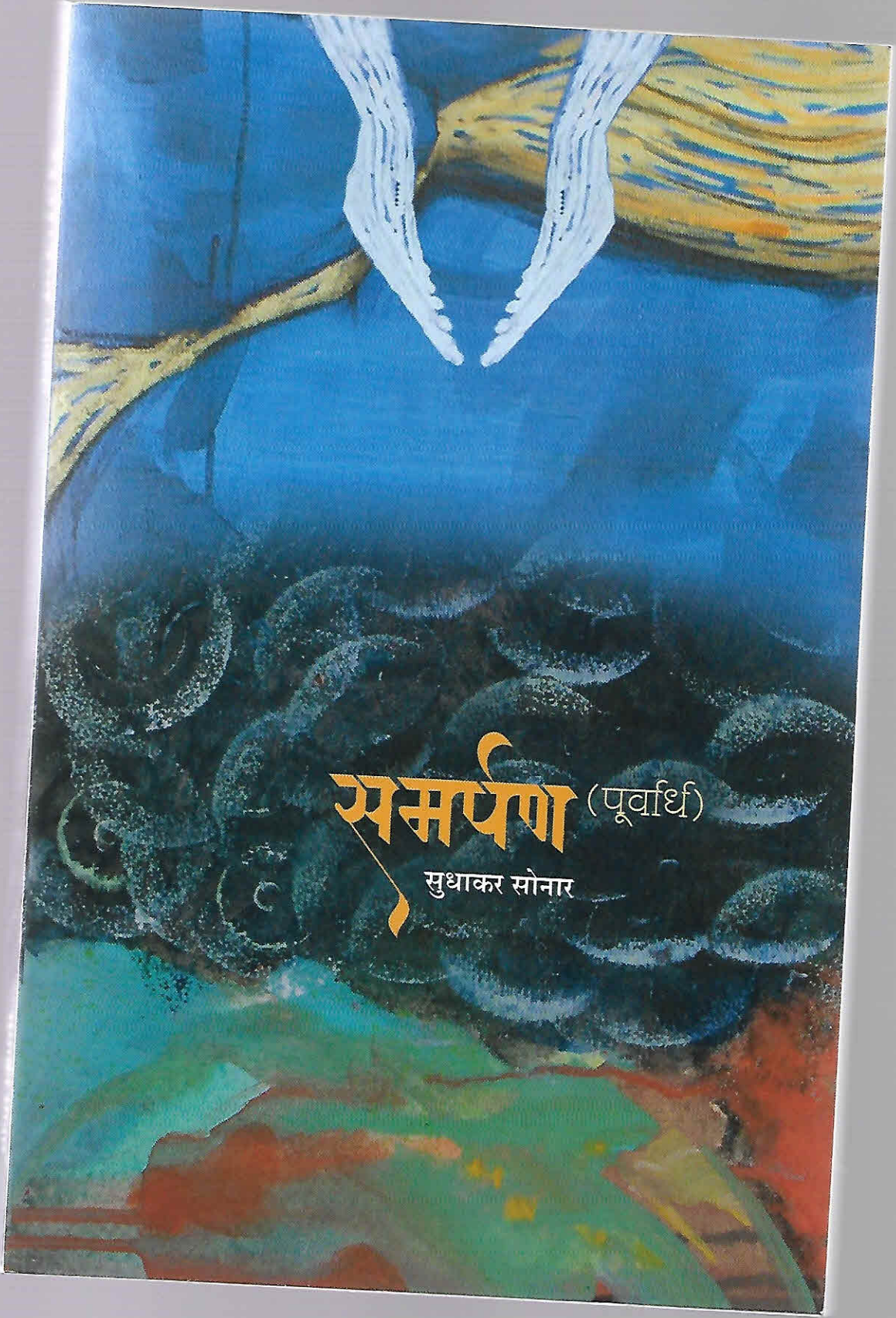
National Curriculum Framework for Teacher Education

*Towards Preparing Professional
and Humane Teacher*

गुरुर्ब्रह्म गुरुर्ब्रह्म
NCTE

**National Council for Teacher Education
New Delhi**

असर्पणा (पूर्वार्ध)
सुधाकर सोनार

श्रीमद्भगवद्गीता

(हिन्दी रूपान्तर-पद्य)

रूपान्तरकर्ता : लखपति सिंह

